

Polityka bezpieczeństwa danych osobowych

Wstęp

Celem polityki bezpieczeństwa danych osobowych jest zapewnienie bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, przez które powinno rozumieć się:

- Poufność danych - dane nie są udostępniane nieupoważnionym osobom,
- Integralność danych – dane osobowe nie zostały zmienione w sposób nieautoryzowany,
- Dostępność danych – właściwość polegająca na tym, że dane są dostępne i użyteczne na żądanie upoważnionych osób,
- Rozliczalność danych – właściwość zapewniająca, że działania osoby mogą być przypisane w sposób jednoznaczny tylko tej osobie.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Mikołaja Kopernika zobowiązuje się do ochrony przetwarzanych przez siebie danych osobowych, stosując odpowiednie zabezpieczenia fizyczne i logiczne, procedury organizacyjne, oprogramowanie systemowe, jak również poprzez system szkoleń dla użytkowników systemu. Zastosowane procedury, systemy informatyczne są na bieżąco monitorowane i udoskonalane.

Polityka bezpieczeństwa danych osobowych jest głównym dokumentem składającym się na dokumentację ochrony danych osobowych prowadzoną w organizacji, do której zalicza się:

- Politykę bezpieczeństwa danych osobowych,
- Politykę zarządzania ryzykiem,
- Formularz nadzoru nad oryginałem dokumentu.

Dokumentacja Ochrony Danych Osobowych określa minimalne zabezpieczenia stosowane w organizacji.

Polityka bezpieczeństwa danych osobowych (zwana dalej „**Polityką**”) oraz inne dokumenty składające się na dokumentację ochrony danych osobowych w Szkoła Podstawowa nr 3 im. Mikołaja Kopernika zostały opracowane zgodnie z postanowieniami:

- ✓ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwane w dalszej części „RODO”)
- ✓ Ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 10 Maja 2018 r. (tj. Dz.U. 2019.1781 z późn. zm.)

Definicje:

- **ADO – Administrator danych osobowych** – organ, jednostka organizacyjna, podmiot bądź też osoba decydująca o celach i środkach przetwarzania danych osobowych – Szkoła Podstawowa nr 3 im. Mikołaja Kopernika (dalej: Administrator lub SP 3)
- **Podmiot przetwarzający** - oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który przetwarza dane osobowe w imieniu administratora;
- **Naruszenie ochrony danych osobowych** - oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub niezgodnego z prawem zniszczenia, utracenia, zmodyfikowania, nieuprawnionego ujawnienia lub nieuprawnionego dostępu do danych osobowych;
- **Kierownictwo** – organ zarządzający i reprezentujący Administratora danych osobowych – Dyrekcja jednostki
- **Inspektor ochrony danych** – osoba, powołana przez **Kierownictwo** zgodnie z art. 37 RODO, nadzorująca przestrzeganie przepisów z zakresu ochrony danych osobowych, wykonująca zadania określone w niniejszym dokumencie oraz zadania określone w art. 39 RODO;
- **Dokumentacja ochrony danych osobowych** – dokumenty wdrożone w organizacji, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych, na które składają się Polityka bezpieczeństwa danych osobowych, Polityka zarządzania ryzykiem, Formularz nadzoru nad oryginałem dokumentu;
- **Regulaminy** – dokumenty, z którymi powinny zapoznać się osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych;
- **Audyt** – sprawdzenie zgodności oraz skuteczności systemu ochrony danych osobowych;
- **Dane osobowe** – oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”);
- **Zbiór danych osobowych** – uporządkowany zestaw danych osobowych dostępnych według określonych kryteriów (niezależnie od tego, czy zestaw ten jest scentralizowany, zdecentralizowany czy rozproszony funkcjonalnie lub geograficznie), przetwarzany w określonym celu;
- **Przetwarzanie danych osobowych** – jakiegokolwiek operacje dokonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie;
- **Usuwanie danych osobowych** – niszczenie danych osobowych, w sposób uniemożliwiający identyfikację osób ich dotyczących;
- **Użytkownik/osoba upoważniona** – osoba przetwarzająca dane osobowe z użyciem systemu informatycznego.

*I   **Kierownictwo i jego obowiązki***

- 1   Obowiązkiem kierownictwa jest zapewnienie legalności oraz bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych poprzez zastosowanie odpowiednich środków technicznych jak i organizacyjnych. W szczególności do obowiązków kierownictwa należy:
  - 1) wyznaczenie Inspektora ochrony danych;
  - 2) zapewnienie niezbędnych środków do zagwarantowania bezpieczeństwa danych osobowych;
  - 3) Zawieranie stosownych umów powierzenia przetwarzania danych osobowych;
  - 4) nadzór nad zadaniami wykonywanymi przez osoby odpowiedzialne za system ochrony danych osobowych, w szczególności przez IOD;
  - 5) nadzór nad systemem ochrony danych osobowych, w szczególności analiza raportów przedstawianych przez IOD, a także podejmowanie koniecznych działań;
  - 6) zapewnienie szkoleń dla osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych;
  - 7) wydawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych.

II Inspektor ochrony danych i jego obowiązki

- 1 Do obowiązków IOD należy w szczególności:
  - 1) informowanie administratora, podmiotów przetwarzających oraz użytkowników/osób upoważnionych, którzy przetwarzają dane osobowe, o obowiązkach spoczywających na nich na mocy RODO, a także innych przepisów Unii lub krajowych;
  - 2) pełnienie funkcji doradczych w stosunku do osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych;
  - 3) monitorowanie przestrzegania RODO, innych przepisów Unii lub krajowych o ochronie danych, a także polityk administratora w dziedzinie ochrony danych osobowych, w tym podział obowiązków, działania zwiększające świadomość, szkolenia personelu uczestniczącego w operacjach przetwarzania oraz powiązane z tym audyty;
  - 4) udzielanie na żądanie zaleceń co do oceny skutków dla ochrony danych oraz monitorowanie jej wykonania zgodnie z art. 35 RODO;
  - 5) współpraca z organem nadzorczym;
  - 6) pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla organu nadzorczego w kwestiach związanych z przetwarzaniem, w tym z uprzednimi konsultacjami, o których mowa w art. 36 RODO, oraz w stosownych przypadkach prowadzenie konsultacji we wszelkich innych sprawach;
  - 7) nadzór nad podpisywaniem umów powierzenia danych osobowych;
  - 8) systematyczna aktualizacja polityki i instrukcji;
  - 9) podejmowanie doraźnych działań w celu minimalizacji skutków zdarzenia w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych;
  - 10) analiza naruszeń oraz przedstawianie Kierownictwu zaleceń mających na celu uniknięcie podobnych zdarzeń w przyszłości;
  - 11) przedstawienie Kierownictwu sprawozdań dotyczących zgodności przetwarzania danych osobowych z obowiązującymi przepisami prawa.

III Dane osobowe, ich lokalizacja oraz struktura

- 1 Cele i podstawy przetwarzania danych osobowych oraz zakres danych osobowych przetwarzanych w organizacji.
  - 1) Cele i podstawy przetwarzania danych osobowych oraz zakres danych osobowych przetwarzanych w organizacji przedstawiony został w Załączniku nr 1 – Rejestrze czynności przetwarzania danych osobowych (opisującym cele i zakres przetwarzania danych osobowych przez SP 3 jako administratora danych osobowych) oraz w Załączniku nr 2 – Rejestrze kategorii czynności przetwarzania danych osobowych (opisującym cele i zakres przetwarzania danych osobowych przez SP 3 jako podmiotu przetwarzającego).
- 2 Lokalizacja danych osobowych: wykaz budynków, pomieszczeń lub ich części, tworzących obszar, w których są przetwarzane.
  - 1) Wszystkie miejsca, w których przetwarzane są dane osobowe wskazuje **załącznik nr 3**.
- 3 Wykaz firm, którym powierzono przetwarzanie danych osobowych oraz wykaz firm, w imieniu których przetwarzane są dane osobowe:
  - 1) lista firm zaangażowanych w proces przetwarzania danych osobowych wraz z podstawą powierzenia została określona w **załącznikach nr 1 oraz 8**.
- 4 Wykaz programów wykorzystywanych w organizacji przetwarzających poszczególne zbiory danych osobowych / Opis struktury zbiorów danych wskazujący zawartość poszczególnych pól i ich wzajemne powiązania:
  - 1) zestawienie programów, w których przetwarza się dane osobowe, ze wskazaniem zbiorów obsługiwanych przez program, prezentuje **Załącznik nr 4**. W załączniku opisano również struktury programów (wskazano jakie kategorie danych osobowych przetwarzane są w poszczególnych programach).

IV Środki fizyczne, techniczne i organizacyjne niezbędne do zapewnienia poufności, integralności oraz dostępności w procesie przetwarzania danych

- 1 Stosowane w organizacji fizyczne, techniczne i organizacyjne środki ochrony danych osobowych powinny być wdrażane na podstawie przeprowadzanej analizy ryzyka. Analiza ta powinna być wykonywana zgodnie z postanowieniami zawartymi w *Polityce zarządzania ryzykiem*. Arkusze analizy ryzyka powinny być utrwalone i przechowywane razem z dokumentacją ochrony danych osobowych. Po przeprowadzanej analizie ryzyka, arkusz należy uwzględnić w formularzu nadzoru nad oryginałem dokumentu.
  - 1) *Fizyczne środki ochrony danych osobowych*
    - a) Fizyczne zabezpieczenia stosowane w celu ochrony danych osobowych przedstawiono w załączniku nr 3.
  - 2) *Techniczne środki ochrony danych osobowych*
    - a) Dostęp do komputera zawierającego dane osobowe możliwy jest jedynie po uwierzytelnieniu za pomocą loginu i hasła;
    - b) W przypadku dostępu do danych osobowych poprzez Internet (np. poprzez e-mail) wymagana jest autoryzacja z użyciem loginu i hasła;
    - c) W przypadku dostępu do danych osobowych przez Internet, połączenie musi być szyfrowane (np. poprzez SSL, SFTP, VPN);
    - d) Na wszystkich komputerach zainstalowany jest licencjonowany program antywirusowy;
    - e) Na każdym z komputerów używa się systemu Firewall;
    - f) Użytkownicy posiadają indywidualne konta w programach służących do przetwarzania danych osobowych, w których nadano im uprawnienia adekwatne do zajmowanego stanowiska;
    - g) Użytkownik logujący się do programu zobowiązany jest do uwierzytelnienia poprzez podanie loginu oraz hasła;
    - h) Na wszystkich komputerach zastosowano mechanizm automatycznej blokady dostępu do systemu informatycznego, w przypadku dłuższej nieaktywności pracy użytkownika;
  - 3) *Zabezpieczenia organizacyjne*
    - a) Opracowano i wdrożono Politykę bezpieczeństwa danych osobowych, Politykę zarządzania ryzykiem oraz Formularz nadzoru nad oryginałem dokumentu;
    - b) Do przetwarzania danych osobowych dopuszczone są tylko i wyłącznie osoby posiadające upoważnienia nadane przez **ADO**;
    - c) Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych zostały zobligowane do zachowania ich w poufności;
    - d) Prowadzona jest ewidencja osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych;
    - e) Prowadzony jest Rejestr czynności przetwarzania danych osobowych, zgodnie z Załącznikiem nr 6;
    - f) Prowadzony jest Rejestr kategorii czynności przetwarzania danych osobowych, zgodnie z Załącznikiem nr 7;
    - g) Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych zostały zaznajomione z regulaminami adekwatnymi do zajmowanego stanowiska oraz przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych;
    - h) Pracownicy zobligowani są do stosowania polityki czystego biurka, to znaczy po zakończeniu pracy lub w przypadku czasowego opuszczenia stanowiska pracy wszelkie dokumenty zawierające dane osobowe muszą zostać zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;
    - i) Pracownicy zobligowani są do stosowania polityki czystego ekranu, to znaczy uniemożliwienia osobom nieupoważnionym (np. stażystom) wglądu do informacji wyświetlanych na ekranach monitorów;
    - j) Przetwarzanie danych osobowych odbywa się w warunkach uniemożliwiających dostęp do danych osobowych przez nieuprawnione osoby;
    - k) Monitory komputerów, na których przetwarzane są dane osobowe ustawione są w sposób uniemożliwiający wgląd osobom postronnym w przetwarzane dane;

- l) Usuwanie danych osobowych odbywa się w taki sposób, by po ich usunięciu niemożliwe było zidentyfikowanie osób, których dotyczą.

V Postępowanie w przypadku wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych

- 1 Naruszeniem ochrony danych osobowych nazywamy zdarzenie prowadzące do przypadkowego lub niezgodnego z prawem zniszczenia, utracenia, zmodyfikowania, nieuprawnionego ujawnienia lub nieuprawnionego dostępu do danych osobowych. Do naruszeń bezpieczeństwa zalicza się w szczególności:
  - 1) ujawnienie danych osobowych osobom nieupoważnionym;
  - 2) zagubienie dokumentacji zawierającej dane osobowe;
  - 3) kradzież dokumentacji zawierającej dane osobowe;
  - 4) zniszczenie dokumentacji lub nośników zawierających dane osobowe w wyniku zdarzenia losowego (powódź, pożar, brak zasilania);
  - 5) zgubienie urządzeń elektronicznych zawierających dane osobowe;
  - 6) próby wyłudzenia haseł dostępu lub danych osobowych.
- 2 W przypadku stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych, należy o tym fakcie natychmiast poinformować **Kierownictwo, które następnie przekazuje informacje IOD.**
- 3 **IOD** powinien ocenić stopień zagrożenia oraz podjąć działania mające na celu zniwelowanie skutków naruszenia a w przypadku utraty danych, ich odzyskanie.
- 4 W przypadku wystąpienia naruszenia, **IOD** powinien dokonać analizy ryzyka związanego z zaistniałym naruszeniem, tj. ocenić prawdopodobieństwo i wpływ zagrożeń wynikających z tego zdarzenia, dla naruszenia praw i wolności osób fizycznych:
  - 1) Analiza ryzyka powinna być dokonana w szczególności w oparciu o „Wytyczne w sprawie powiadomień o naruszeniu ochrony danych osobowych na mocy rozporządzenia 2016/679” przyjęte 3 października 2017 r. przez GRUPĘ ROBOCZA DS. OCHRONY DANYCH NA MOCY ART. 29,
  - 2) **IOD** powinien dokonywać analizy ryzyka, biorąc pod uwagę w szczególności zagrożenia dla praw lub wolności osób fizycznych, których dane te dotyczą.
- 5 **IOD** po dokonaniu analizy, o której mowa w pkt. 4 powinien niezwłocznie poinformować **Kierownictwo** o jej wynikach. Następnie **Kierownictwo** podejmuje decyzje o konieczności podjęcia wszelkich niezbędnych działań, w szczególności zgłoszeniu naruszenia do organu nadzorczego, zawiadomieniu osób, których dane dotyczą.
- 6 Działania, o których mowa w pkt. 3 - 5 powinny zostać wykonane w ciągu 72h od stwierdzenia naruszenia ochrony danych osobowych. W przypadku, w którym SP 3 występuje jako podmiot przetwarzający należy dokonać zawiadomienia administratora danych osobowych w terminie określonym w umowie powierzenia przetwarzania danych osobowych.
- 7 W przypadku wystąpienia naruszenia, **IOD** powinien odnotować ten fakt w rejestrze naruszeń ochrony danych osobowych, który stanowi załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.
- 8 Po podjęciu kroków o których mowa w pkt 3-6, **IOD** powinien dokonać analizy przyczyn zdarzenia i określić działania mające na celu uniknięcie podobnych naruszeń w przyszłości.

VI Prawa osób, których dane dotyczą

- 1 Osoby, których dane dotyczą posiadają prawo żądania:
  - 1) dostępu do danych osobowych;
  - 2) sprostowania danych osobowych;
  - 3) usunięcia danych osobowych;
  - 4) ograniczenia przetwarzania;
  - 5) sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych;
  - 6) prawo do cofnięcia zgody, o ile zgoda jest podstawą przetwarzania danych osobowych.
- 2 Osoby, których dane dotyczą mogą zwrócić się z wnioskiem o wykonanie praw, o których mowa w pkt. 1 poprzez wysłanie oświadczenia pod adres kontaktowy administratora danych lub adres kontaktowy inspektora ochrony danych. Dane kontaktowe zawarte są w klauzulach informacyjnych.

- 3 Osoba wyznaczona przez administratora danych osobowych lub IOD koordynuje proces realizacji praw, o których mowa w pkt. 1.
- 4 Wykonanie praw, o którym mowa w pkt. 1 jest możliwe wyłącznie po wcześniejszej weryfikacji tożsamości osoby wnioskującej.

VII Szkolenie dla osób przetwarzających dane osobowe

- 1 Każda osoba przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych powinna zapoznać się z postanowieniami regulaminów adekwatnych do zajmowanego stanowiska oraz z zapisami aktów prawnych regulujących zasady przetwarzania danych osobowych.
- 2 Każda osoba dopuszczona do przetwarzania danych osobowych powinna niezwłocznie wziąć udział w szkoleniu.
- 3 IOD prowadzi ewidencję osób przeszkolonych.
- 4 Każda osoba posiadająca dostęp do przetwarzania danych osobowych powinna wziąć udział w szkoleniu z zakresu ochrony danych osobowych co najmniej raz na 2 lata.
- 5 Szkolenia, o których mowa w pkt. 2 – 4 mogą odbywać się w formie stacjonarnej jak i elektronicznej.

VIII Audyty

- 1 Inspektor ochrony danych zobowiązany jest do przeprowadzania systematycznych audytów systemu ochrony danych osobowych (zwanymi dalej "audytami").
- 2 Audyt, o którym mowa w pkt. 1 powinien obejmować w szczególności:
  - 1) sprawdzenie zgodności przetwarzania danych z aktualnymi przepisami prawa;
  - 2) sprawdzenie zgodności przetwarzania danych z dokumentacją z zakresu ochrony danych osobowych;
  - 3) sprawdzenie kompletności i aktualności prowadzonej dokumentacji ochrony danych osobowych.
- 3 Kompleksowy audyt ochrony danych osobowych powinien być wykonywany co najmniej 1 raz do roku.
- 4 **IOD** przedstawia Kierownictwu sprawozdanie z przeprowadzonych audytów.

IX Konsekwencje naruszenia polityki bezpieczeństwa oraz instrukcji

- 1 Działania niezgodne z Polityką bezpieczeństwa danych osobowych w SP 3 mogą być potraktowane jako ciężkie naruszenie przez Osobę upoważnioną podstawowych obowiązków pracowniczych zgodnie z art. 52 ust.1 pkt. 1 ustawy Kodeks Pracy lub też naruszenie postanowień umowy cywilnoprawnej wiążącej strony lub innych umów.

X Procedura nadawania oraz odbioru uprawnień do przetwarzania danych osobowych

- 1 Uprawnienia do przetwarzania danych osobowych może otrzymać osoba, która:
  - 1) zapoznała się z obowiązującymi regulaminami;
  - 2) zapoznała się z zapisami aktów prawnych regulujących zasady przetwarzania danych osobowych;
  - 3) otrzymała upoważnienie do przetwarzania danych osobowych;
  - 4) zobowiązała się do zachowania poufności zgodnie z oświadczeniem stanowiącym załącznik nr 5 do **Polityki**.
- 2 Upoważnienia do przetwarzania danych osobowych nadaje ADO zgodnie z **Załącznikiem nr 5**.
- 3 Uprawnienia w systemie Windows nadawane są przez Kierownictwo lub osobę wyznaczoną przez Kierownictwo.
- 4 **Identyfikator użytkownika**, który utraci uprawnienia do przetwarzania danych osobowych nie może być przydzielony innej osobie.
- 5 Osoba upoważniona zobligowana jest do podpisania oświadczenia o poufności z **Załącznika nr 5**.
- 6 **ADO** prowadzi ewidencję osób dopuszczonych do przetwarzania danych osobowych, zawierającą:
  - 1) Imię i nazwisko upoważnionej osoby;

- 2) Zakres upoważnienia;
  - 3) Datę nadania oraz ustania upoważnienia.
- 7 Polityka haseł
- 1) Jeżeli autoryzacja dostępu do oprogramowania, w którym przetwarzane są dane osobowe następuje poprzez podanie hasła:
    - a) powinno się ono składać z co najmniej 8 znaków, zawierać małe i wielkie litery oraz cyfry lub znaki specjalne;
    - b) system wymusza zmianę hasła co 90 dni lub użytkownik zobowiązany jest do zmiany hasła co 90 dni.
  - 2) Użytkownik zobligowany jest do zachowania hasła w poufności oraz do jego natychmiastowej zmiany w przypadku jego ujawnienia;
  - 3) W przypadku ujawnienia hasła lub podejrzenia ujawnienia hasła, użytkownik zobligowany jest do poinformowania o tym fakcie inspektora ochrony danych.
  - 4) Zapamiętywanie haseł w przeglądarkach internetowych jest zabronione, jeżeli oprogramowanie zawiera dane osobowe.
- 8 Procedura rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia pracy
- 1) Użytkownik loguje się do systemu/programu informatycznego przetwarzającego dane osobowe poprzez podanie loginu i hasła;
  - 2) Użytkownik zobligowany jest do uniemożliwienia osobom nieupoważnionym (np. stażystom, pracownikom obcych organizacji) wglądu do informacji wyświetlanych na ekranie monitora – tzw. **Polityka czystego ekranu**;
  - 3) Użytkownik przed czasowym opuszczeniem stanowiska pracy zobowiązany jest do zablokowania dostępu do systemu (np. poprzez użycie skrótu klawiszowego Windows + L);
  - 4) Po zakończeniu pracy użytkownik zobligowany jest do wylogowania się z systemu informatycznego.
- 9 Procedura korzystania z urządzeń kopiujących
- 1) Użytkownik powinien zabrać wszystkie dokumenty z podajników, skanerów i szuflad niezwłocznie po wykonaniu kopii lub wydrukowaniu dokumentu – tzw. polityka czystej drukarki;
  - 2) Użytkownik powinien upewnić się, że wszystkie dokumenty oraz ich kopie zostały zabrane;
- 10 Procedury tworzenia kopii zapasowych
- 1) Procedury tworzenia kopii zapasowych zostały opisane w **Załączniku nr 4**.
- 11 Sposób korzystania z elektronicznych nośników informacji oraz urządzeń przenośnych zawierających dane osobowe
- 1) **Elektroniczne nośniki informacji**
    - a) Przez elektroniczne nośniki informacji powinno rozumieć się materiał lub urządzenie służące do **zapisywania, przechowywania i odczytywania danych** w postaci cyfrowej lub analogowej czyli np. dyskietki, płyty CD, dyski twarde, pamięci typu flash.
    - b) W przypadku wnoszenia elektronicznych nośników informacji poza obszar przetwarzania danych osobowych, zawarte na nich dane osobowe powinny być zaszyfrowane. W przypadku szyfrowania danych osobowych należy ustawić hasło o sile co najmniej 8 znaków, małe i wielkie litery, cyfry, lub znaki specjalne.
  - 2) **Urządzenia przenośne**
    - a) Przez urządzenia mobilne należy rozumieć urządzenia przenośne z zainstalowanym systemem operacyjnym, w szczególności: laptop, smartphome, tablet.
    - b) Sprzęt komputerowy, telekomunikacyjny i oprogramowanie przekazane pracownikowi do użytkownika mogą być wykorzystywane tylko do realizacji obowiązków służbowych.
    - c) Obowiązkiem użytkownika wnoszącego urządzenia przenośne poza obszar przetwarzania danych jest zapewnienie bezpieczeństwa zawartych na nich danych, w szczególności zabezpieczenia przed kradzieżą lub przypadkowym wykorzystaniem przez nieuprawnione osoby.
    - d) Zabrania się pozostawiania urządzeń przenośnych bez nadzoru w środkach transportu.
    - e) Zabrania się pozostawiania urządzeń przenośnych bez nadzoru w pomieszczeniach, z wyłączeniem pomieszczeń niedostępnych dla osób trzecich, w których odbywają się szkolenia

lub spotkań biznesowych, o ile użytkownik jest wylogowany z systemu zabezpieczonego hasłem.

- f) Podczas wykonywania pracy poza obszarem przetwarzania danych osobowych (w szczególności w miejscach publicznie dostępnych oraz środkach transportu) użytkownik powinien zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenie wyświetlanych na ekranie informacji przed wglądem przez nieupoważnione osoby (tzw. polityka czystego ekranu).
- g) Dyski urządzeń przenośnych zostały zaszyfrowane.

XI Sposób korzystania z poczty elektronicznej

- 1 Poczta elektroniczna służy wyłącznie do celów służbowych.
- 2 Użytkownik powinien zwracać szczególną uwagę na adresatów maili, tak by w przypadku przesyłania danych osobowych za pośrednictwem poczty elektronicznej, korespondencja nie trafiła do błędnych adresatów.
- 3 Użytkownik powinien zwracać szczególną uwagę na pliki stanowiące załączniki do korespondencji, tak by nie doszło do omyłkowego załączenia niewłaściwego pliku, w szczególności Użytkownik powinien dwukrotnie zweryfikować poprawność załączonego pliku.
- 4 Podczas rozsyłania wiadomości e-mail do grupy odbiorców zewnętrznych (w szczególności klientów indywidualnych), użytkownik zobligowany jest do ukrycia adresatów wiadomości (zastosowania opcji UDW (BCC)). Niniejsza procedura nie ma zastosowania do:
  - 1) adresatów należących do SP 3;
  - 2) adresatów, którzy z uwagi na treść wiadomości powinni być widoczni w celu wspólnej wymiany korespondencji.
- 5 W przypadku przesyłania szczególnych kategorii danych osobowych zarówno wewnątrz jak i poza organizację, Użytkownik powinien zastosować środki ochrony kryptograficznej (na przykład zaszyfrować przesyłany plik).
- 6 W przypadku przesyłania wiadomości e-mail zawierających zestaw danych osobowych w połączeniu z: numer PESEL lub numer dowodu osobistego lub numer paszportu lub dane dotyczące wynagrodzeń lub tytuły wykonawcze, Użytkownik powinien zastosować środki ochrony kryptograficznej (na przykład zaszyfrować przesyłany plik).
- 7 W przypadku szyfrowania pliku lub danych, o którym mowa w pkt. 5 - 6, należy ustawić hasło o sile co najmniej 8 znaków, małe i wielkie litery, cyfry, lub znaki specjalne.
- 8 Hasło, o którym mowa w pkt. 7 powinno być przekazane odrębnym kanałem komunikacji (np. poprzez SMS, telefonicznie).
- 9 Podczas korzystania z poczty elektronicznej zabrania się otwierania jakichkolwiek załączników od nieznanymi adresatów.

XII Środki zabezpieczenia systemu informatycznego przed działalnością szkodliwego oprogramowania

- 1 Na każdym z komputerów używa się licencjonowanego programu antywirusowego.
- 2 Na każdym z komputerów używa się systemu Firewall.
- 3 Zabrania się wyłączenia przez użytkownika programu antywirusowego oraz systemu Firewall.
- 4 Podczas korzystania z poczty elektronicznej zabrania się otwierania jakichkolwiek załączników od nieznanymi adresatów.
- 5 W przypadku sygnalizacji przez system informatyczny komunikatu o jego zainfekowaniu wirusowym bądź też stwierdzenia jakiegokolwiek nieprawidłowości związanej z bezpieczeństwem przetwarzanych danych, użytkownik powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie **Kierownictwo**.

Wydanie	Data	Zatwierdził
Wydanie 1	Kliknij tutaj, aby wprowadzić datę.	

